

Wijkinfo

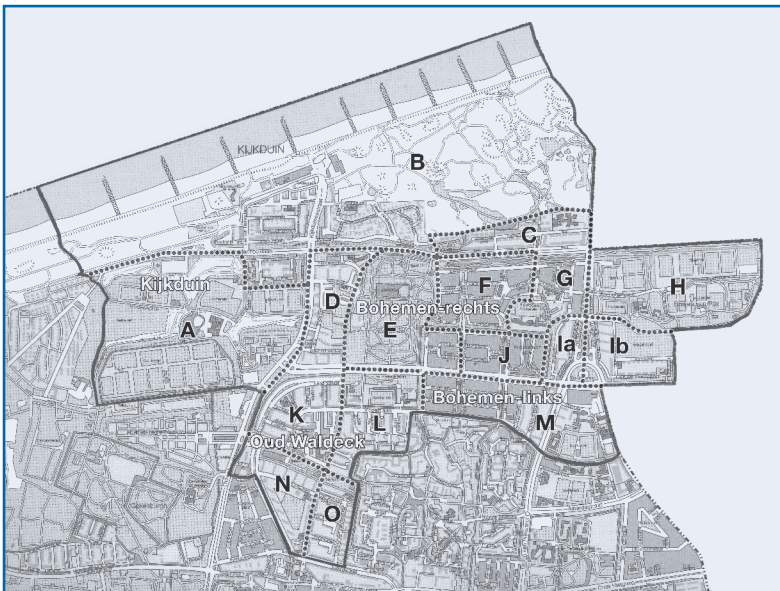
uitgave van de wijkvereniging/het wijkberaad Bohemen-Waldeck-Kijkduin

▲ Wapendal is het oudste natuurmonument in onze wijk. Evenals het Westduinpark is het een Natura 2000 gebied.

▲ Het 'voetpad' langs de noordzijde van de Haagse Beek. De bijzonder slechte staat van onderhoud van dit pad is onder de aandacht van wethouder Klein gebracht bij zijn bezoek aan onze wijk.

◀ In de verschillende buurten van de wijk werken de deelnemers aan het project Ogen en Oren mee aan het vergroten van de leefbaarheid van de wijk.

wijkvereniging
wijkberaad

BOHEMEN

WALDECK

KIJKDUIN

sinds 10 mei 1945

In dit nummer:

- wethouder Klein bezocht de wijk en nam kennis van een aantal knelpunten
- het project Ogen en Oren is van start gegaan
- kort verslag van het bewonersoverleg 2011
- het tot stand komen van het stadsdeelplan
- gesprek met Johan Molenkamp, contactpersoon voor de wijk
- het beheer van de Natura 2000 gebieden in onze wijk

Wijkinfo

COLOFON

Jaargang 20 nummer 4 december 2011

Wijkinfo is een uitgave van de wijkvereniging/het wijkberaad Bohemen-Waldeck-Kijkduin. Het verschijnt vier keer per jaar en wordt bij alle bewoners van deze wijken bezorgd. De leden van de wijkvereniging ontvangen naast Wijkinfo nog vier keer per jaar het verenigingsblad.

Kopij voor het volgende nummer van Wijkinfo kan tot **9 februari 2012** worden aangeleverd.

Kopij voor het volgende nummer van het verenigingsblad van de wijkvereniging kan tot **12 januari 2012** worden aangeleverd.

De kopij kan per e-mail worden verzonden naar: walboduin@walboduin.nl, of per post naar het secretariaat, Alphons Diepenbrockhof 2, 2551 KE Den Haag.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden berichten te weigeren, in te korten of tekstueel te wijzingen.

Redactie:

Joke Hammink en Tiny Boekhout

Aan dit nummer werkten verder mee:

Tine Donleben, Hank Hoogwout, Jan Hofker, Activiteitencommissie Walboduin

Foto's voorblad: Jan Hofker

Vormgeving: Peter van Iperen (www.p08.nl)

Druk: Pasmans Drukkerij BV, Den Haag

Oplage: 9.200 exemplaren

Van de voorzitter

Het zijn roerige en drukke tijden voor het bestuur en de leden van de commissie ROWM van wijkvereniging/wijkberaad Bohemen-Waldeck-Kijkduin. In deze Wijkinfo kunt u lezen over het bezoek van wethouder Karsten Klein, het project Ogen & Oren en het bewonersoverleg.

Daarnaast ontving het bestuur een vertegenwoordiger van Stichting VOOR Welzijn. Deze stichting, aanbieder van opvang, zorg en welzijn in de wijken, organiseert Meer Bewegen Voor Ouderen (MBVO) in verenigingsgebouw Walboduin. De vertegenwoordiger kwam met de boodschap: "We blijven wel van jullie zaal gebruik maken, maar dat moet dan gratis!" Hier heeft het bestuur volmondig NEE op geantwoord. Inkomsten uit zaalhuur kunnen we in deze tijden van subsidiekorting niet missen. MBVO wordt nu vanaf januari elders gegeven. De wijkvereniging heeft een vergelijkbare activiteit: internationaal dansen, waar veel ouderen uit onze wijken aan meedoen. Hebt u hiervoor belangstelling, een telefoontje (070-397 23 51) naar ons kantoor is voldoende.

Door het korten van de subsidie en het wegvallen van de zaalhuur van VOOR Welzijn wordt het maken van een sluitende begroting voor 2012 een moeilijke klus. We doen uiteraard ons uiterste best om een positieve draai te geven aan het financiële plaatje. Hierbij zijn ook advertenties in de WijkInfo zeer welkom. Ondernemers, wilt u ons steunen door een (kleine) advertentie te plaatsen? U kunt ons bereiken via walboduin@walboduin.nl.

Positief is de start van het project Ogen & Oren en de 'bemensing' daarvan in de diverse delen van de wijk door een groot aantal vrijwilligers (zie blz. 5). Maar er zijn nog meer mensen welkom bij dit project, want hoe meer deelnemers hoe kleiner het gebied wordt dat elke deelnemer moet bestrijken, hoe beter er een goed lopend project van gemaakt kan worden.

Een gezellig geluid is het klinken van glazen tijdens de Nieuwjaarsreceptie op donderdag 12 januari 2012 vanaf 16.30 uur. U bent allen welkom. Onder het genot van een hapje en een drankje kunt u met het bestuur van gedachten wisselen over wat u in onze wijk bezighoudt. En ... misschien bent u nog geen lid van de wijkvereniging? De hoogste tijd om ons nu te gaan steunen voor het bedrag van € 12,50 per jaar. DOEN!

Rest mij u fijne feestdagen te wensen, een goed uiteinde en vooral een gezond 2012. Tot ziens!

Hank Hoogwout

Bestuur Wijkvereniging/wijkberaad

Voorzitter:	Hank Hoogwout	325 66 73
Vice-voorzitter:	Herman van den Muijsenberg	511 42 80
Secretaris:	Ingrid Lamberts-Sparwer	397 23 51
Penningmeester:	William Stoffer	323 64 66
Lid:	Jan Hofker	368 44 11

Secretariaat: Nellie Spaans telefoon (070) 397 23 51
e-mail: walboduin@walboduin.nl
website: www.walboduin.nl

Het secretariaat is gevestigd in het verenigingsgebouw Walboduin, Alphons Diepenbrockhof 2, 2551 KE Den Haag (ingang A. Noordewierstraat) en is geopend op dinsdag, woensdag en vrijdag van 8.30 – 11.30 uur.

Ledenadministratie wijkvereniging: Nanja Kessenich
e-mail: nmb2008@casema.nl

Nieuwjaarsreceptie

Op donderdag 12 januari vanaf 16.30 uur wordt weer de traditionele nieuwjaarsreceptie van wijkvereniging/wijkberaad Bohemen-Waldeck-Kijkduin gehouden in verenigingsgebouw Walboduin aan de A. Diepenbrockhof 2 (ingang A. Noordewierstraat).

Het bestuur van wijkvereniging/wijkberaad hoopt dan weer veel wijkgenoten persoonlijk een voorspoedig 2012 te mogen wensen.

'Klein Gesprek' in onze wijk

Op vrijdag 25 november bracht wethouder Karsten Klein in het kader van 'Klein Gesprek' een bezoek aan wijkvereniging/wijkberaad Bohemen-Waldeck-Kijkduin. Tijdens dit bezoek is met hem gesproken over wensen en aandachtspunten met betrekking tot de wijk.

In haar inleiding zegt voorzitter Hank Hoogwout blij te zijn dat er een groot aantal actiepunten sinds het vorige 'Klein Gesprek', een jaar geleden, is verwezenlijkt. Zij noemt onder meer de nieuwe afvalbakken in winkelcentrum Alphons Diepenbrockhof en het verdwijnen van de rommel achter de C1000. Heel plezierig is dat de boomwortels in de Aaltje Noordewierstraat en de Mozartlaan zijn weggevoerd. De jeugd, die rond de Bosjes van Pex woont, is veel te vinden op het nieuwe speelveld daar. Ook wordt het goede onderhoud van de sportvelden in de wijk zeer op prijs gesteld. Maar er zijn nog diverse andere zaken die onder de aandacht van de wethouder worden gebracht.

Onderhoud

Het pad langs de Haagse Beek aan de kant van de Machiel Vrijenhoeklaan is zo goed als onbegaanbaar (zie foto voorblad), zeker voor rollators en kinderwagens. Het zou fijn zijn als dat pad kon worden geasfalteerd. Ook het onderhoud van het voetpad rond Wapendal laat veel te wensen over. Bovendien ligt er veel hondenpoep. Misschien zou de hondenpoepzuiger, die de Bosjes van Pex aandoet, ook dit pad mee kunnen nemen.

Het Piet Vinkmonument, het stukje groen op de hoek van de Kijkduinsestraat en de Machiel Vrijenhoeklaan, verloedert. Door het maaien is de speciale aanleg ervan beschadigd. De gemeente heeft door dit monument te aanvaarden zich ook

verplicht het te onderhouden. Als suggestie wordt geopperd het onderhoud te laten sponsoren door een (of meer) hoveniersbedrijven.

Gevaarlijke verkeerssituaties

Er wordt nogmaals aandacht gevraagd voor de kruising Machiel Vrijenhoeklaan - Muurbloemweg. De snelheidsaanduiders geven verbetering, maar een ervan werkt al geruime tijd niet meer. Bovendien schijnen de vaste apparaten vervangen te worden door verrijdbare exemplaren, die er van tijd tot tijd zullen staan. Gepleit wordt voor permanente, goed werkende snelheidsaanduiders.

De uitgang van de Internationale School op de Ockenburghstraat blijft onverminderd gevaarlijk. Ook bij de planvorming rond de Internationale Ring West wordt dit probleem niet onderkend. Een serieus punt van zorg.

Meer en Bos

Tijdens een wandeling door Meer en Bos stelt Bert van der Valk, senior advisor van Deltares, de zorgen over dit mooie landgoed aanschouwelijk aan de orde.

De gemeente, eigenaar van Meer en Bos, heeft een beheerplan voor dit landgoed waarbij onder meer het bosgedeelte selectief wordt uitgedund om een betere opbouw van het bos te krijgen. In vaktaal: kruidlaag, struiklaag en boomlaag. De beschoeiing van de vijver heeft een onderhoudsbeurt gehad en het oude deel van het landgoed krijgt weer water toegevoerd via een klein gemaal aan de kant van de Aronskelkweg.

Desondanks gaat het niet echt goed met Meer en Bos. De vermindering van de natuurwaarde van het landgoed is onder meer te wijten aan de vele bezoekers, met of zonder huisdier. Meer en Bos is nu eenmaal een zeer geliefde wandelplek voor mens en hond. Zo ziet het op en rond de Kloosterdijk (het slingerende hooggelegen pad) er op veel plekken erg afgetrapt uit. De omgeving van de kleine stuw tegenover de Aronskelkweg is zelfs verworden tot een zandspeelplaats met diepe, door honden gegraven kuilen.

De Kloosterdijk bestaat uit oud duinzand. Dit zand is heel rul en valt gemakkelijk uit elkaar. Als er veel op die dijk wordt gelopen, slijt de bovenlaag er snel af. Verder is een fikse regenbui al voldoende om het zand van de dijk af te spoelen. Zo ontstaan kleine beekjes, voor spelende kinderen en honden heel aantrekkelijk. Zij lopen de dijk op en af, waardoor de slijtage nog sneller gaat. Op het pad onder langs de Kloosterdijk liggen bulten, gevormd door het zand dat van de dijk is afgelopen en vervolgens naar beneden gespoeld.

De gemeente wordt opgeroepen om zijn verantwoordelijkheid te nemen en de verwording van Meer en Bos tegen te gaan, zodat het een wandelgebied met hoge natuurwaarde blijft.

Joke Hammink

FOTO: JAN HOKKER

Bert van der Valk (rechts) toont wethouder Karsten Klein de verwording van de natuur in Meer en Bos.

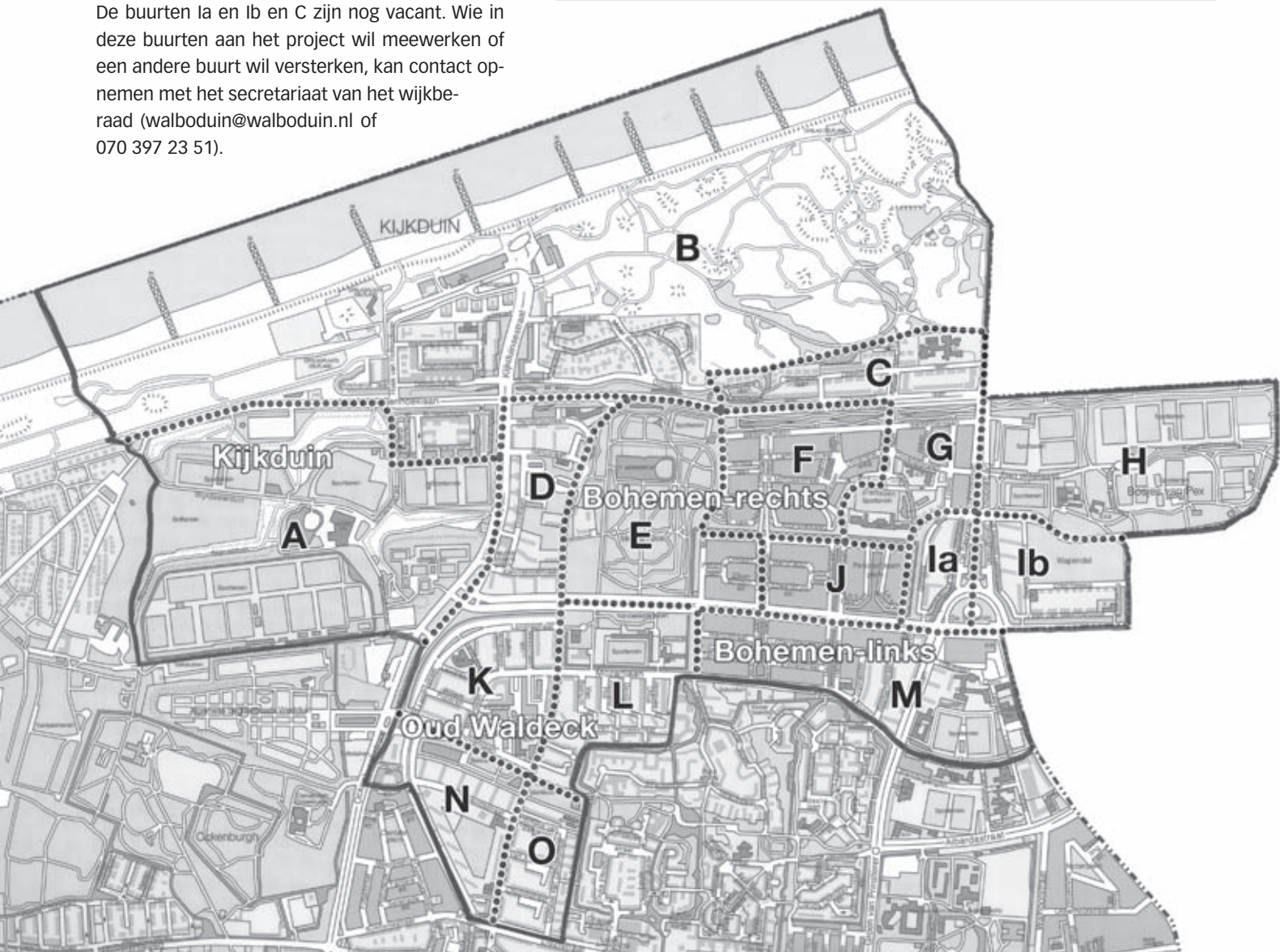
Ogen en Oren

Het werkerterrein van het wijkberaad Bohemen, Waldeck, Kijkduin is omvangrijk. Om het bestuur te ondersteunen bij het goed zicht houden op wat er in deze drie wijken gebeurt of juist niet gebeurt is het project 'Ogen en Oren' gestart. Dit heeft als doel het vergroten van de leefbaarheid in de wijk. Dit project houdt in dat er in de verschillende buurten van de wijk mensen zijn die actief in hun eigen omgeving observeren welke problemen er spelen of welke wensen er zijn. Deze 'Ogen en Oren' letten op de fysieke ruimte: losse stoeptegels, hinderlijke struiken en dergelijke. Ook sociale problematiek, b.v. iemand dreigt te vereenzamen, kan gesignaleerd worden. Het gaat bij de 'Ogen en Oren' om het signaleren, niet om het uitvoeren: daarvoor zijn veel instanties die dat kunnen doen. Het project staat nog in de kinderschoenen. In samenspraak met de deelnemers wordt gekeken hoe het verder kan worden vormgegeven. Het wijkgebied is ingedeeld in buurten (zie kaart). Een groot deel van Kijkduin valt er buiten omdat daar een en ander al goed georganiseerd is. In bijna alle buurten is ten minste één deelnemer aan het project (zie tabel).

De buurten Ia en Ib en C zijn nog vacant. Wie in deze buurten aan het project wil meewerken of een andere buurt wil versterken, kan contact opnemen met het secretariaat van het wijkberaad (walboduin@walboduin.nl of 070 397 23 51).

Deelnemers Ogen en Oren per buurt

Buurt	Deelnemer	Email	Telefoon
A	Hank Hoogwout	hankhoogwout@kpnplanet.nl	070 325 66 73
B	Hank Hoogwout	hankhoogwout@kpnplanet.nl	070 325 66 73
D	Riet Grabijn	grabijnvanputten@casema.nl	070 323 96 92
E1	Bert Reine	bert@reine.nl	070 325 01 54
E2	Thea Stork	storkpj@gmail.com	070 368 78 28
F	Ron de la Vieter	rdelavieter@herfst-partners.nl	06-27 09 55 80
G	Simone Steenberg	simoneleene@hotmail.com	070 268 81 49
H	Hank Hoogwout	hankhoogwout@kpnplanet.nl	070 325 66 73
J	Sylvia Tempelman	dicktempelman@planet.nl	070 449 00 47
K	Pim in 't Veld	intveldstassart@casema.nl	070 323 69 44
L1	Coby Korff de Gidts	cobykdg@gmail.com	geen telefoon
L2	Leo Scheltinga	th.scheltinga@gmail.com	070 220 07 56
M	Saskia van Niekerk	vanniekerk.burger@gmail.com	061-4 40 92 40
N	Wim Wijsman	wwijsman@hotmail.com	06-24 04 49 44
O	Henk Heeger	geen email	070 391 17 50

Bewonersoverleg 2011

De dringende oproep van de voorzitter was niet aan dovemans' oren gericht: er is op donderdag 27 oktober een aardige opkomst voor het bewonersoverleg 2011. Bovendien zijn er veel sleutelfiguren uit Waldeck/Bohemmen/Kijkduin aanwezig; opvallend daarbij is een delegatie van de politie, drie man sterk.

Na de bespreking van het verslag van vorig jaar en van de financiële verantwoording aan de gemeente komen er wat meer inhoudelijke onderwerpen aan de orde.

Veiligheid in de wijk wordt toegelicht door de in februari aangetreden bureauchef van politiebureau Loosduinen, Marcel van den Bosch. Behalve zichzelf stelt hij ook de wijkagenten voor: Jan Bouter (bekend in onze wijk) en Kees van Duivenvoorden (een nieuw gezicht). We krijgen wat tips om onszelf te beschermen tegen de "verslaafde medemens", zoals de bureauchef het uitdrukt: nooit waardevolle spullen in je auto laten liggen; niet alleen de TomTom meenemen, maar ook de zuignapjes op de voorruit even wegpoetsen. En in algemene zin: altijd 112 bellen wanneer je in de buurt iets ongewoons opmerkt of vreemde vogels ziet rondsluipen. Marcel van den Bosch geeft nog een vermakelijk voorbeeld hoe agenten met elkaar praten: van de ene afkorting naar de andere. "Er is geen touw aan vast te knopen als dienders met elkaar praten", aldus de bureauchef.

De zaal komt aan het woord en er volgt een onthutsend verhaal: er blijken zich op loopafstand taferele af te spelen die wij in deze keurige buurt niet hadden verwacht. De politie vertelt dat men bekend is met deze kwestie – niet alleen de vreemde taferele vormen een probleem, maar ook daarmee gepaard gaande dreigementen - en ermee bezig is. Tot mijn geruststelling zie ik al de volgende dag een van de wijkagenten op de betreffende locatie in gesprek met buurtbewoners. Snelle actie die valt te prijzen. Geprezen wordt de politie ook door de bewoners van Kijkduin: de zomerse drukte en allerhande evenementen doorstaat Kijkduin goed, mede door het alerte optreden van de politie. Tweemaal hulde dus!

Bert van der Valk van Deltares geeft voortgangsinformatie over de veelbesproken Zandmotor die binnenkort wordt opengesteld voor het publiek. Aardig is dat er al zehonden zijn gesignaleerd, evenals een lepelaar. Bovendien komen de eerste interessante plantjes voorzichtig boven het zand uit. Daarna vertelt Jan Hofker de aanwezigen over de diverse groenprojecten in de wijk. Hierover meer elders in deze Wijkinfo.

Na de pauze bericht Eric van Baarsel, voorzitter van de Stichting Bewonersbelangen Kijkduin (SBK), over het eerste plan

dat Fortress, de eigenaar van de winkel- en horecabebouwing, door T&T Design heeft laten ontwerpen voor Kijkduin. Werd het gemeentelijke plan nog betiteld als Manhattan aan Zee, dit voorstel oogt wat minder massief. Er komen twee straten parallel aan de zee kant, maar niet alle appartementen worden vijfhoog.

Het is de bedoeling dat de huidige winkel- en horecabebouwing wordt gesloopt, evenals de sterflats en serviceflat

FOTO: JAN HOFKER

Hagheduyn. Maar Vesteda, eigenaar van de sterflats, is bezig deze flats te verkopen, dus die zullen vooralsnog niet worden afgebroken. De eigenaar van Hotel Atlantic is nog niet uitgedacht over de vraag of het hotel moet worden gerenoveerd of gesloopt en herbouwd. Het Atlantic hotel is op dit moment 32 meter hoog, in het Masterplan is 50 meter bouwhoogte toegestaan, bij eventuele nieuwbouw komt men vermoedelijk uit op zo'n 40 meter. Wat ook minder massief oogt.

Op dit moment ziet men 2014 als startpunt voor sloop en herbouw. Gezien alle losse eindjes zowel in het plan als in de besluitvorming, acht Eric van Baarsel dit een erg optimistische inschatting. Waarvan akte.

Het project "Ogen en Oren", dat ook op de agenda van de wijkvergadering staat, komt elders in deze Wijkinfo aan de orde.

Het is een zeer informatieve avond. Veel bewoners blijven onder het genot van een drankje nog met het bestuur napraten. Een aantal wijkbewoners haakt eerder af: het is morgen weer vroeg dag!

Tiny Boekhout

Een Stadsdeelplan: wat is dat eigenlijk?

Onlangs heeft het College van Burgemeester en Wethouders het Stadsdeelplan Loosduinen 2012- 2015 vastgesteld. Tegen het eind van het jaar zal de gemeenteraad de stadsdeelplannen – deze worden voor ieder stadsdeel afzonderlijk opgesteld – definitief vaststellen. Als de gemeenteraad het ermee eens is tenminste. Het zal niet iedere bewoner van Loosduinen duidelijk zijn wat dit alles nu precies betekent voor het dagelijks leven. Reden om maar eens op onderzoek te gaan bij deskundigen in de Commissie Loosduinen en op het stadsdeelkantoor. Dank zij hun bereidwillige medewerking kan uw verslaggeefster iets zeggen over de gang van zaken bij het tot standkomen van het stadsdeelplan voor Loosduinen.

Om te beginnen heeft zo'n stadsdeelplan een hoog abstractieniveau. Dat bemoeilijkt de inzichtelijkheid. Het plan geeft eigenlijk alleen het ambitieniveau weer van de gemeente op het terrein van leefbaarheid, welzijn, jeugd en participatie in het betreffende stadsdeel. En dat alles gebaseerd op en gelardeerd door een hoop statistische informatie. Die cijfers zijn nooit helemaal kloppend te krijgen, omdat de gemeentelijke wijkindeling een andere is dan de grenzen die de wijkorganisaties hanteren. Vergeef het uw verslaggeefster: begrijpen doe ik het niet echt, het schijnt historisch bepaald te zijn.

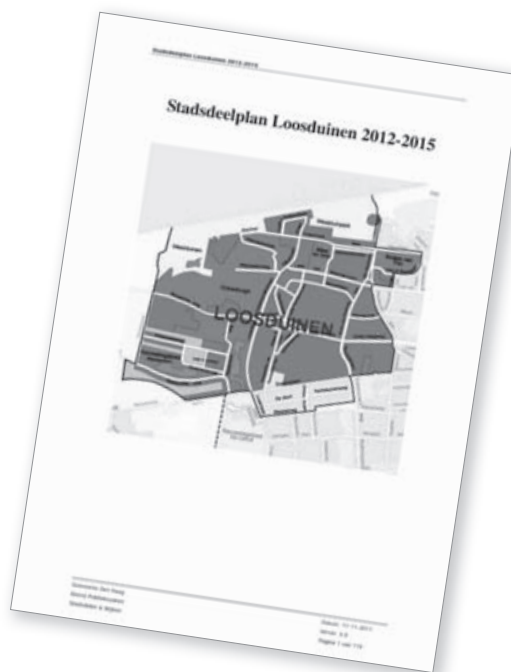
Gelukkig is er een concreter stuk beschikbaar dan dit Stadsdeelplan en dat is het Activiteitenprogramma 2012. Daarin zijn concrete maatregelen voor komend jaar vastgelegd. Het is een flexibel programma, dus als zich ergens in Loosduinen een acute situatie voordoet, die het stadsdeel kan en mag oplossen, heeft dat vanzelfsprekend voorrang. Daarnaast heeft iedere burger nog de mogelijkheid om een beroep te doen op de zogenaamde 'Bundeling kleine regelingen': een vergaarbak waarin allerhande kleine budgetten zijn samengevoegd in één subsidieregeling voor kleine projectjes. Zo is er bijvoorbeeld geld ter beschikking gesteld voor een prijsvraag, die tot doel heeft het opknappen van een aantal verwaarloosde voortuintjes in Kom Loosduinen.

Interessant is natuurlijk hoe dat Stadsdeelplan en het Activiteitenprogramma tot stand komen. Hierbij speelt de aparte positie van het stadsdeel Loosduinen een niet onbelangrijke rol. Dit stadsdeel heeft een convenant met de gemeente Den Haag en een aparte commissie (Commissie Loosduinen) die fungeert als adviesorgaan richting gemeente. Dat geeft een bevoorrechte positie, omdat de andere stadsdelen geen convenant en/of commissie hebben. Hoe meer de wijkbewoners meepraten, hoe beter. Eenrichtingverkeer is de dood in de pot.

Van oudsher heeft het stadsdeelkantoor Loosduinen de gewoonte zaken te doen met de Commissie Loosduinen en de diverse wijkorganisaties. Dit keer werden de "ongeorganiseerde" bewoners ook rechtstreeks benaderd. Dat was een expliciete opdracht van het gemeentebestuur. Zo ging er een brief naar betrokken burgers, een soort eigen netwerk van het stadsdeelkantoor, met het verzoek om te reageren. Ook werd er een enquête ontwikkeld die naar hetzelfde netwerk werd gestuurd en naar het netwerk van de Stichting Boog, de stedelijke organisatie voor opbouwwerk. Kinderen mochten tekeningen maken, pubers leverden filmpjes in, burgers op straat werden geënquêteerd. Tijdens een manifestatie in

de Openbare Bibliotheek werden wensen en ideeën gepresenteerd en daarop werden opnieuw reacties verzameld.

In de Commissie Loosduinen is het resultaat tenslotte besproken. En die bespreking resulteerde in een pittige brief aan het stadsdeelkantoor waarin de Commissie onder meer wijst op het gebrekkige cijfermateriaal, omdat – ik meldde het hierboven al – de wijkindeling van de gemeente niet overeenkomt met de door de bewonersorganisaties gebruikte indeling. Ook schoot het de Commissie in het verkeerde keelgat dat de bewoners over de hoofden van de wijkorganisaties heen zijn benaderd. Verder is een aantal knelpunten niet terug te vinden in het Activiteitenprogramma.

Alles overziende ziet uw verslaggeefster veel goede bedoelingen en veel miscommunicatie. Zou het geen goed idee zijn, vraagt de verslaggeefster zich in gemoede af, om bijvoorbeeld eens eenstemmigheid te bereiken over de indeling van de wijken? Of gooi ik nu een erg grote knuppel in het hoenderhok? En, zoals een van mijn gesprekspartners opmerkte, zou het iets zijn om de ingezette negatieve energie – mopperen op de gang van zaken, mopperen op de uiteindelijke uitkomst – om te zetten in positieve energie (goede communicatie, suggesties voor aanpak van problemen en verbetering van ongewenste situaties)? Wie weet hoe veel verder wij dan als wijk/stadsdeel komen en een gezamenlijk gedragen resultaat bereiken.

Tiny Boekhout

Johan Molenkamp: strandbeheerder en contactpersoon

Een grote vrolijke goedlachse man komt mij tegemoet in de gang van het stadsdeelkantoor. Je ziet hem niet over het hoofd en met zijn luide stem is hij duidelijk aanwezig. Dat is, zoals hij later vertelt, erg handig in zijn werk.

Johan Molenkamp werd 54 jaar geleden geboren in de toenmalige kraamkliniek van Loosduinen. Tegenwoordig woont hij met vrouw en kinderen in Pijnacker, maar werkt hier op het stadsdeelkantoor. Leuk de aantrekkingskracht van Loosduinen op geboren Loosduiners.

Als een van de vakbeheerders – er zijn er vier: groen, milieu, wegen, strand en Johan is strandbeheerder - is hij speciaal contactpersoon voor onze wijken Bohemen, Waldeck, Kijkduin. Nu denk ik bij het begrip beheerder onmiddellijk aan iemand die handig is met hamer en beitel. Nou, dat is verkeerd gedacht. Johan Molenkamp is van oorsprong een financiële man. Aan het eind van de lagere school werd hij getest. Uit de test bleek dat

hij erg goed in cijfertjes was: economie en handelswetenschappen was de aangewezen richting. Na een financiële opleiding, onder meer in moderne bedrijfsadministratie, kwam hij te werken bij TNO (Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek) waar hij 9 jaar bleef. Daarna kwam hij terecht bij de gemeente Den Haag waar hij via de Gemeentereiniging en het Haven- en Marktwezen uiteindelijk, na allerlei reorganisaties, op het grote stadhuis belandde. Dit ijspaleis, zoals de Hagenezen het noemen, was niet helemaal zijn biotoop. Toen de stadsdeelmanager – zo heette de baas van het stadsdeelkantoor in die dagen – hem attent maakte op een financiële functie op het stadsdeelkantoor, was de beslissing gauw gevallen.

In 2002 werd Johan gevraagd voor de functie van strandbeheerder. Tot dat moment was het strandbeheer in handen van een duur extern bedrijf. Het betekende nogal een omslag in zijn loopbaan, maar na wat bedenktijd sprong hij in het diepe. En hij heeft er geen moment spijt van gehad. Om te beginnen heeft ook deze functie natuurlijk financiële aspecten. Zijn jarenlange financiële ervaring komt hem goed van pas. Daarnaast moet Johan contact onderhouden met allerhande externe partijen, zoals Rijkswaterstaat en de provincie. En hij heeft uiteraard ook veel te maken met de exploitanten van de strandpaviljoens.

Nu is het takenpakket van Johan uitgebreid. De functie van contactpersoon voor Bohemen, Waldeck, Kijkduin is erbij gekomen. De behandeling van allerlei ongerechtigheden in de

wijk, met name op het gebied van leefbaarheid, is zijn verantwoordelijkheid. De eigenlijke klachtenlijn is het centrale nummer van het stadhuis: 14070.

Kleine dingen kan hij meestal wel zelf oplossen: prullenbakken die op half elf hangen, scheve trottoirtegels die tot gestruikeld leiden, dat soort dingen. Voor grotere zaken moet Johan gaan overleggen met de betrokken vakbeheerders. In dat laatste geval is het van groot belang om eerst even te gaan praten met de man of vrouw die de klacht heeft gedeponereerd. Zo weet men dat er aandacht aan wordt besteed. Mensen willen worden gehoord en serieus genomen.

Het is in beginsel niet de bedoeling dat men Johan rechtstreeks benadert met klachten of wensen. Maar als het om dringende zaken gaat, staat hij paraat en biedt zijn rechtstreekse telefoonnummer (353 7915) uitkomst.

Geregeld loopt Johan met buurtbewoners door de wijk om te kijken hoe de zaak ervoor staat: een schouw.

Zoals gezegd, is werken met zijn handen niet zijn grote kracht. Hij voelt zich – in overdrachtelijke zin – een bruggenbouwer, een mediator, niet zozeer qua opleiding, maar bijna genetisch bepaald. En dat komt hem, net als zijn postuur en stemgeluid, wel van pas. Hij heeft te maken met een mondige wijk met veel hoogopgeleide mensen en dat is soms lastig manoeuvreren. Maar zolang gesprekspartners bereid zijn om hem te respecteren en in zijn waarde te laten, gaat het prima. Zo niet: Johan is er de man niet naar om zich in de hoek te laten blazen door een grote mond. Deze mondige wijkbewoner kan het daar van harte mee eens zijn.

Tiny Boekhout

Unieke natuurgebieden in onze wijk

Tijdens het bewonersoverleg van het wijkberaad op 27 oktober is o.a. gesproken over de grote groengebieden in de wijk. Het grootste deel van die groengebieden wordt gevormd door de duinen. Daar krijgt het nieuwe Europese natuurbeleid gestalte: Natura 2000. Vorig jaar zijn die gebieden aangewezen. In 2013 moeten de beheerplannen ervoor klaar zijn. In onze wijk liggen, Wapendal, een deel van het Westduinpark en een klein stukje van Solleveld. Daarmee is Den Haag de eerste stad in Nederland met Natura 2000 gebieden binnen zijn stadsgrenzen.

Het Natura 2000-beleid is erop gericht om de natuurlijke diversiteit van gebieden, flora en fauna in de lidstaten van de EU te beschermen en waar nodig te versterken. Dat gebeurt door het aanwijzen van habitats. Een habitat is een natuurlijke omgeving waar bepaalde planten en/ of dieren normaal kunnen leven.

Het ontstaan van de duinen

Bij de duinen maken we onderscheid tussen de oude duinen en de jonge duinen. Zo'n 7500 jaar geleden ontstond er een reeks eilanden langs de kust vergelijkbaar met de huidige Waddeneilanden. Tussen die eilanden en het vasteland werd vooral klei afgezet, waarop later de plantengroei zorgde voor dikke lagen veen. Die eilanden worden strandwallen genoemd en de hogere delen daarvan vormen de oude duinen. De oude duinen zijn vrij vlak doordat het stuifzand al vrij snel door plantengroei is vastgelegd. Een deel van de oude duinen is afgegraven. Dat is nog goed te zien langs de Aronskelkweg en langs de Laan van Meerdervoort tussen Godetiaweg en Hyacintweg.

Een heel ander aanzien geven de jonge duinen, die sinds de late Middeleeuwen zijn gevormd. Ze liggen niet alleen hoger door de zeespiegelstijging, maar er is ook veel meer reliëf. Dat komt grotendeels door invloed van de mens. De duinen werden gebruikt als weidegrond voor geiten en als bron van brandhout. De als jachtwild uitgezette konijnen leverden ook hun bijdrage aan de aantasting van de vegetatie. Daardoor kregen wind en zand vrij spel om hoge duinen, tot wel 30m, te vormen.

Wapendal

Wapendal is het oudste natuurmonument in onze wijk. In de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw is het in bescherming genomen tegen aan de ene kant het verder afgraven en aan de andere kant het bedekken met voedselrijke bagger, zoals dat in de Bosjes van Pex heeft plaatsgevonden. Het gebied bestaat ruwweg uit twee delen: een vochtige vallei met duinbos en een hoger gelegen deel met struikheide. Vooral deze laatste habitat is vrij zeldzaam. In het verleden is het gebruikt voor veehouderij en daaraan dankt het ook zijn begroeiing. Struikheide is een typische plant voor de hogere, voedselarme zandgronden. Eigenlijk vormen de heidevelden in Nederland een cultuurlandschap. Door begrazing en het afvoeren van heideplaggen om akkers te bemesten, ontstond de voedselarme biotoop voor struikheide. Wordt er niets meer aan zo'n heideveld gedaan, dan krijgen grassen de overhand, gaan er bomen groeien en verdwijnt de hei. De beheermaatregelen in Wapendal zijn erop gericht om dat tegen te gaan. Bomen

FOTO: JOKE HAMMINK

Een jongensdroom van wethouder Sander Dekker kwam uit, toen hij als kraanmachinist de officiële start van de werkzaamheden in het Westduinpark mocht verrichten.

en niet-specifieke struiken worden in het hogere deel selectief gerooid, waar nodig wordt de voedselrijke bovenlaag afgegraven en tijdelijke beweiding door pony's beperkt de grasgroei. Ook deze winter zijn er weer pony's in Wapendal 'aan het werk'.

Westduinpark

Het Westduinpark zou zonder menselijk ingrijpen vol hebben gestaan met planten die alleen in de duinen groeien. Duingraslanden behoren tot de meest karakteristieke, maar ook tot de meest kwetsbare habitats. Ze zijn door hun soortensamenstelling uniek in Europa. Door menselijk toedoen is de kwaliteit van de duingraslanden in de loop der jaren hard achteruit gegaan. De oorspronkelijke begroeiing is overwoekerd door rimpelroos, sneeuwbes en gewone esdoorn. Daardoor zijn de typische duinbewoners (zowel planten als dieren) steeds meer in hun voortbestaan bedreigd, waardoor de flora zeer eenzijdig is geworden. Verder zijn in de loop der jaren de opengevallen plekken in de duingraslanden ingeplant met helmgras of riet om verstuiwing tegen te gaan. Als dit hele proces zo door gaat verdwijnt het unieke duinlandschap en ontstaat er een eenzijdig (en dus saai) bos. Om dit te voorkomen wordt er de komende jaren aan gewerkt om het oorspronkelijke duin weer terug te krijgen. Op 14 november is er officieel gestart met de werkzaamheden die erop gericht zijn om de dynamiek in het duinlandschap weer terug te brengen.

vervolg op pagina 15

vervolg van pagina 13

Zo worden de zuidhellingen van de duintoppen vrijgemaakt van begroeiing. Dit houdt in dat er bomen worden gekapt en rimpelrozen verwijderd. Om deze laatste te verwijderen wordt het zand een meter diep afgegraven en vervolgens gezeefd, waardoor alle wortels worden verwijderd. Ook wordt de bovenste laag aarde tot op het blonde zand verwijderd. Als de begroeiing weg is krijgen zand en wind weer vrij spel en komen de bekende blanke toppen der duinen terug. In het begin zijn deze nog onbegroeid, maar na enige tijd zullen ook

de duineigen plantensoorten terugkomen.

In de wintermaanden gaan kleine en grote grazers (runderen of paarden) het gebied beheren. Om deze binnen de perken te houden komen er aparte afrasteringen en veeroosters. De werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen, van oktober tot half maart. De verwachting is dat de werkzaamheden in het Westduinpark in de winter van 2012-2013 klaar zullen zijn.

Jan Hofker en Joke Hammink

Nellie Spaans koninklijk onderscheiden

Zaterdag 5 november kwam burgemeester Van Aartsen naar verenigingsgebouw Walboduin, om Nellie Spaans de versierselen die horen bij haar benoeming tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau op te spelden.

Nellie Spaans is voor 14 uur per week, via de stichting BOOG, werkzaam als bureausecretaresse van het wijkberaad Bohemen-Waldeck-Kijkduin. In die functie is ze een zeer gewaardeerde vraagbaak voor de bewoners van de wijk. Hoewel ze dit werk al verscheidene jaren met veel inzet doet, kreeg ze haar koninklijke onderscheiding voor haar jarenlange vrijwilligerswerk. Nellie vervulde en vervult nog steeds vele functies in het verenigingsleven en bij sociale organisaties. In 1967 begon ze daarmee. Bij de gereformeerde kerk was ze onder meer leidster van een meisjesclub en organisator

van kampweken en weekenden voor jongeren. Als fervent sportvrouw was ze vele jaren actief binnen de Koninklijke Nederlandse Christelijke Gymnastiekvereniging. In onze wijk is ze al geruime tijd actief o.a. als voorzitter van de Stichting Vrienden van het Wijndaelercentrum en als voorzitter van de Activiteitencommissie van de wijkvereniging. Dit is maar een korte impressie van het vele dat Nellie (altijd naast een betaalde baan) als vrijwilliger deed en doet. De koninklijke onderscheiding is dan ook zeer verdiend.

Joke Hammink

FOTO: TINE DONLEEBEN

Cursusaanbod bridge in 2012

De drie bridgeclubs van de Wijkvereniging bieden voor 2012 de volgende cursussen aan:

- Allereerst de Klaverencursus, bedoeld voor beginners. Deze bestaat uit 12 donderdagmiddagen (van 13.30 – 16.30 uur) en start op 19 januari 2012.
- Hierop sluit de Ruitencursus aan. Wie deze heeft gevolgd kan op één van onze clubs mee spelen. Een startdatum is nog niet bekend.
- De Hartencursus, bedoeld voor het aanleren van de fij-

nere kneepjes. Deze bestaat uit 12 dinsdagmiddagen (van 13.30 – 16.30 uur) en start op 17 januari 2012.

- De Schoppencursus: Uw 'last stop before the top'. Deze cursus bestaat uit 12 dinsdagavonden en start op 17 januari 2012 (van 19.30-22.00 uur).

Alle cursussen worden verzorgd door gediplomeerd bridge-docente Virginie van Engen bij wie u zich ook moet aanmelden (virginie.v.Engen@casema.nl; telefoon 448 04 31). Alle cursussen kosten € 70 en vinden plaats in verenigingsgebouw Walboduin, Alphons Diepenbrockhof 2 (ingang Aaltje Noordewierstraat).

van de **Activiteitencommissie**

De Activiteitencommissie van de Wijkvereniging Bohemen, Waldeck, Kijkduin organiseert elke eerste dinsdagochtend van de maand een informatieochtend, waarop een thema aan de orde komt.

10 januari: Riny Trompert spreekt over '**Symboliek in het werk van Leonardo da Vinci, 1452-1519**'.

Zij neemt de toehoorders aan de hand van schilderijen en tekeningen mee naar de Renaissance in Italië.

14 februari: de schijnwerper is op **Scheveningen** gericht.

13 maart: Jan Hofker en Bert van der Valk spreken over de **geologie en archeologie in onze wijk**.

19 april: uitstapje naar het **Vredespaleis**.

De bijeenkomsten worden gehouden in het verenigingsgebouw Walboduin, A Diepenbrockhof 2 (ingang Aaltje Noordewierstraat). Ze beginnen om 10.30 uur en vanaf 10.00 uur staat de koffie klaar. De kosten bedragen 2 Euro, inclusief koffie.

Voor meer informatie over de activiteiten van de Activiteitencommissie zie www.walboduin.nl